

Heydər Əliyev Fondu Qarabağda tarixi abidələrimizin bərpasını uğurla davam etdirir

Ölkəmizin işğaldan azad edilmiş ərazilərində genişmiqyaslı bərpa-quruculuq işləri Prezident İlham Əliyevin birbaşa rəhbərliyi altında uğurla gerçəkləşdirilir. Dövlət başçısının bölgəyə davamlı səfərləri hər dəfə yeni obyektlərin işə salınması və növbəti layihələrə start verilməsi ilə əlamətdar olur. Bu baxımdan, ölkə rəhbəri İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın Ağdam və Ağcabədi rayonlarına bu dəfəki səfərlərinin proqramı daha rəngarəng və zəngin idi.

Qarabağda həyata keçirilən önəmli və təxirəsalınmaz layihələr sırasında tarixi-mədəniyyət abidələrinin bərpasından söz açan Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının (AHİK) sədri Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev bildirdi:

– Azərbaycan işğal edilmiş şəhər və kəndlərini başdan-başa qarət etmiş, dağıtmış və yandırmış erməni vandalları tarixi-mədəniyyət abidələrimizi xüsusi bir amansızlıqla yer üzündən silmişlər. Bu da səbəbsiz deyildir. Çünki bu ərazilərdəki çoxsaylı tarixi abidələr onların bina edildikləri torpaqların birmənalı olaraq xalqımıza məxsus olduğuna şahidlik edirdi. Buna görə də insanlıq simasını itirmiş işğalçılar Qarabağda Azərbaycan tarixinin canlı göstəricisi olan abidələrin, irili-xırdalı tikililərin əksəriyyətini məhv etmiş, bir parçasını isə xalqımıza məxsus əlamətlərini yox edərək öz adlarına çıxmışdılar.

Həmin abidələrdən biri, XIX əsrin yadigarı olan Ağdam cümə məscidi ona görə dağıdılmışdı ki, onun hündür minarələrindən işğal dövründə hərbi müşahidə qülləsi kimi istifadə olunmuşdu. Allahın evi sayılan məscidin içərisində isə ən ülvə bəşəri dəyərlərə belə məhəl qoymayan vəhşiləşmiş ermənilər heyvan saxlamışdılar.

2020-ci il noyabrın 20-də ermənilər Ağdamı rusvaycasına tərk etməyə

məcbur edildikləri gün Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva rayon mərkəzinə gələrək, ilk növbədə, bu məscidi ziyarət etdilər, qəddar düşmənin törətdiyi misilsiz vəhşiliyin acı mənzərəsini bütün dünyaya sərgilədilər. Həmin səfər zamanı döyüşçülərimizin təmizləyib sahmana saldıqları məscidə müqəddəs “Quran” nüsxəsi hədiyyə edən Mehriban xanım bu nadir tarixi məkanın bərpasını rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun icrasına götürdü.

Ağdama budəfəki səfərləri zamanı Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyev artıq məsciddə start götürmüş əsaslı bərpa işlərinin gedişi ilə də yerində tanış oldular. İşğaldan azad olunan ərazilərdə Heydər Əliyev Fondunun layihələrinin koordinatoru Səbiq Abdulla-yev dövlətimizin başçısına və birinci xanma görünən işlər barədə məlumat verərək bildirdi ki, Ağdam Cümə məscidinin bərpa-restavrasiyası layihənin icrası üçün Avstriyanın “Brugger&KO Restauratoren GmbH” şirkəti ilə müqavilə imzalanıb.

Qeyd edildi ki, bərpa zamanı tarixi kərpiclərin zədələnməməsi və kompozitin divardan qopmaması üçün işlər əl ilə aparılacaq. Bərpa prosesinin ikinci mərhələsində fəsadlar biogen böyümədən təmizlənəcək, zədələnmiş və ya qırılmış kərpiclər bərpa ediləcək. Məscidin bismiş kərpicdən hörülmüş iki minarəsinə qalxan spiralvari pilləkənlərdə qırıq birləşmələr, kafel başları və mövcud rəng nümunələri çıxarılacaq, ikinci mərhələdə minarələrin kərpic hörgülərinin biogen artımının qarşısı alınacaq, üçüncü mərhələdə isə kərpic başları bərpa olunacaq.

Daha sonra rəng nümunələri və yazı zolaqları tarixi xüsusiyyətlərə uyğun olaraq mineral rəngli materialla bərpa ediləcək. Qübbələr üzərində qırılan hörgü birləşmələri və gips örtükləri çıxarılacaq.

Bərpa işləri, bütövlükdə, tarixi

görünüşə uyğun olaraq həyata keçiriləcək.

Görülən işlərə tanışlıqdan sonra dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bildirdi: “Mənə bu gün verilən məlumata görə, Ağdam Cümə məscidinin bərpa işlərinə başlanılır. Artıq bütün tədqiqatlar aparılıb və mart ayından başlayaraq məscidin həmin daxilində, həm çöl hissəsində təmir-bərpa işlərinə start veriləcək. Azad edilmiş torpaqlarda hazırda 8 məscidin əsaslı təmiri, bərpası və tikintisi nəzərdə tutulub. Bütün bu istiqamətlər üzrə işlər gedir. Ağdam Cümə məscidi, Şuşada Yuxarı Gövhər ağa, Aşağı Gövhər ağa, Saatlı məscidləri əsaslı təmir edilir. Şuşa şəhərində yeni məscidin inşasına start verilib. Zəngilan şəhərində, Hadrutda və Daşaltıda məscidlərin yenidən qurulması və tikintisi prosesi başlamışdır.

Bütün bu işləri Heydər Əliyev Fondu öz imkanları hesabına görür. Bu, Heydər Əliyev Fondunun Azərbaycanın milli-mənəvi dəyərlərinin qorunmasına növbəti töhfəsidir”.

Müsahibimiz dövlət rəhbərlərinin Ağdam və Ağcabədi rayonlarına səfərləri ilə bağlı açıqlamasının sonunda dedi:

– Bu səfərdən də göründüyü kimi, işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə tarixi abidələrimizin bərpası ilə bağlı Heydər Əliyev Fondu bir sıra layihələrin icrasını öz üzərinə götürmüşdür. Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə Heydər Əliyev Fondu Qarabağdakı bir sıra dağıdılmış dini abidələrimizin, məscidlərimizin restavrasiyasına başlayıb və fond burada aparılan digər işlərə də mühüm töhfələr verir.

Ümumiyyətlə, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə tarixi-mədəniyyət abidələrinin bərpası istiqamətində kompleks tədbirlər Qarabağa Böyük qayıdışa zəruri əsaslar yaradır. Demək olar ki, yalnız dövlətimizin maliyyə imkanları hesabına, heç bir kənar maliyyə dəstəyi olmadan Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda yeni şəhər və kəndlər salınır. 3 hava limanının inşa olunması, 100 kilometrə dəmir yolunun, minlərlə kilometr avtomobil yolunun çəkilməsi, həmçinin abadlıq-quruculuq işləri çərçivəsində icra olunan digər layihələr ölkəmizin gücünü və qüdrətini nümayiş etdirir.

Hazırladı: R.TAHİR, “Xalq qəzeti”